

Titlul analizei impactului	Analiza Impactului efectuată pentru Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, precum și pentru Proiectul de modificare a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație ANRE nr. 270 din 16 decembrie 2015 ¹
Data:	28.05.2019
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul Reglementări, Secția energie termică, aprovizionare cu apă și canalizare
Persoana responsabilă și informația de contact:	Silvia Stici reglementari@anre.md , 0 22 852-936
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Definirea problemei	
<p>a) <i>Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i></p> <p>Problemele care necesită intervenție din partea statului sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desfășurarea de activitate în conformitate cu tarifele neajustate la cheltuielile reale, suportate la furnizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, • determinarea cheltuielilor pentru tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă diferențiat în funcție de locul de furnizare a serviciului, inclusiv în bloc locativ/casă individuală sau în apartament din bloc locativ, diferențiere care nu mai este valabilă • recuperarea neuniformă a cheltuielilor în cazul producerii/transportării apei în vederea redistribuirii necesar pentru regionalizarea serviciului public de alimentare cu apă • modificarea bazei de calcul a rentabilității, a amortizării și de includere a redevenței urmare a amendamentelor la Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare <p>b) <i>Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i></p>	

¹ ANRE a elaborat un singur document de Analiză de Impact atât pentru noua Metodologie de aprobare a tarifelor de apă precum și pentru proiectul de modificare a Metodologiei aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație ANRE nr. 270 din 16 decembrie 2015 deoarece ambele proiecte deoarece reprezintă o intervenție cu scop și obiective comune. În acest sens ANRE s-a bazat și pe prevederile Metodologiei AI aprobate prin HG 23/2019 care prevede că analiza impactului poate însoți mai multe proiecte de acte normative concomitent, dacă acestea sînt parte a unei singure intervenții prin reglementare a statului, fac parte dintr-un pachet comun și sînt propuse în mod simultan pentru consultări publice și aprobare.

Problemele expuse *supra* țin de faptul că la moment operatorii responsabili de serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare activează în conformitate cu Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare modificată și aplică Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin hotărârea nr.741 din 18.12.2014 neajustată la noile prevederi ale legii sectoriale modificate. Operatorii reieșind din amendamentele la Legea nr.303/2019 (descrise mai jos) nu au posibilitate să-și recupereze cheltuielile sale reale prin tarif. Elementele de cheltuieli care conform Legii trebuie să fie incluse în Metodologie nu se regăsesc în Metodologia aprobată prin Hotărârea nr.741 din 18.12.2014.

Referitor la problemele care au stat la baza elaborării Metodologiei și se impune necesitatea ajustării cadrului normativ secundar cu noile prevederi ale Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, și anume:

- la art.35 alin.1 din Legea nr.303/2013 a fost exclusă sintagma ”diferențiat în funcție de locul de furnizare a serviciului, inclusiv în bloc locativ/casă individuală sau în apartament din bloc locativ” și introdus o nouă categorie de tarif ”tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii”;

- art.35 alin.3 din Legea nr.303/2013 a fost expusă în redacție nouă, fiind definite și grupate cheltuielile necesare de a fi recuperate prin tarif diferit de prevederile anterioare;

- în art.4, 13, 13¹,35 din Legea nr.303/2013 au fost incluse prevederi privind redevența. Cheltuielile pentru redevență nu pot fi recuperate în condițiile Metodologiei actuale, redevența constituind plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii;

- art.29 a fost modificat prin excluderea tarifului distinct și suportarea de către operator a cheltuielilor pentru contoare, fiind necesar de a definitiva în Metodologie articolul dat de cheltuieli (cheltuieli privind achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici) pentru a avea o transparență în implementarea acestei modificări și pentru a susține procesul de contractare directă;

- urmare a modificării regimului juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, se impune necesitatea de a modifica modalitatea de determinare a rentabilității și baza de calcul a amortizării.

Aceste probleme enunțate afectează direct aproximativ 44 operatori ce activează în baza de licență. Urmarea a modificării art.35 alin.2 din Legea nr.303/2013, Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate va fi obligatorie pentru titularii de licență, alți prestatori de servicii de alimentare cu apă și canalizare avînd posibilitatea de a aplica metodologia dată facultativ.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Principala cauză a problemei ține de adoptarea Legii nr. 322 din 30.11.2018 privind modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare care a intrat în vigoare în data de 8 martie 2019. Prin Legea nr.322/2018 s-au introdus prevederi privind regimul juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și canalizare. Delegarea gestiunii serviciului implică operarea propriu-zisă a serviciului, concesiunea sistemului public aferent serviciului delegat, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și de a exploata sistemul respectiv. Iar operatorul plătește o redevență (plată pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de

alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii) care ulterior o recuperează prin tarif.

La fel s-a efectuat legarea nivelului redevenței de amortizarea bunurilor date în concesiune și stabilirea unui nivel calculat similar amortizării bunurilor concesionate sau la alt nivel, dacă se justifică economic. Necesitatea de modifica Metodologia survine urmare a stabilirii expres în lege a rigorilor privind regimul juridic al sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare. Până la această modificare, urmare a monitorizării sectorului dat și urmare a analizei datelor prezentate de operator, s-a evidențiat problema de evidență diferită a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, începând de la transmiterea de la autoritățile administrației publice locale până la reflectarea în evidența contabilă a acestora. Astfel, urmare a implementării noilor prevederi, se va uniformiza evidența obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitar, modul de transmitere și de stabilire a valorii vor fi corectate, prin urmare la determinarea tarifelor pentru diferiți operatori, aceștia vor putea determina cheltuielile pentru redevență, amortizare similar altor operatori din domeniu.

Prin legea dată s-a revizuit conceptul de tarif distinct aplicat la instalarea contoarelor, regăsit în lista serviciilor auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare din Metodologia nr. 270/2015. Cu intrarea în vigoare a Legii 322 din 30.11.2018 s-a eliminat tariful distinct pentru contoare de apă – tarif aprobat de consiliul local sau, după caz, de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ce include costurile justificate ale operatorului pentru achiziționarea și instalarea primară a unui contor într-un apartament din blocul locativ în cazul contractelor directe. Actualmente, la Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare furnizate de operator, aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică sunt elaborate modificări pentru a exclude tariful distinct aplicat la instalarea contoarelor de apă în apartamentele blocurilor locative).

Amendamentelor majore a fost supus art.35 din Legea nr.303/2013 ce ține de reglementarea tarifelor. Astfel s-a introdus și definit „tariful pentru producerea și/sau transportarea apei” dintr-un sistem de alimentare în alt sistem de alimentare, va avea un impact major în procesul de regionalizare. În cazul în care un operator vinde apă tratată către alt operator, legislația tarifară în vigoare nu prevede această posibilitate făcând dificilă gândirea unui sistem financiar sustenabil în cazul proiectelor regionale. Exemplu: în cazul proiectului regional de extindere a apeductului Chișinău-Strășeni-Călărași când SA „Apă-Canal Chișinău” ar urma să vîndă apă către alți operatori dar nu se știe exact la ce tarif se va vinde această apă. Avînd în vedere că regionalizare serviciilor de apă este o directivă strategică națională și în prezent sunt realizate studii de fezabilitate și sunt în implementare numeroase proiecte regionale, această prevedere asigură o simplificare a procesului de decizie privind aranjamentul financiar de tarifare, o alocare mai echitabilă a costurilor cu impact pe suportabilitatea utilizatorilor și o dezvoltare durabilă a sistemelor regionale de furnizare a apei.

De asemenea, s-a introdus elemente de clarificare privind tariful unic pentru operarea regională, în cazul în care un operator regional are contracte de delegare a gestiunii serviciului de apă și de canalizare cu mai multe unități administrative-teritoriale din raioane diferite, ca urmare a procesului de regionalizare.

În conformitate cu a art. 35, alin. (3) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate include:

- 1) componența și modul de determinare, în scopuri tarifare, a:
 - a) cheltuielilor de procurare a apei;
 - b) cheltuielilor materiale;
 - c) cheltuielilor de personal;
 - d) cheltuielilor pentru energia electrică;

- e) cheltuielilor de distribuire și administrative;
- f) cheltuielilor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- g) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale deținute de operator cu drept de proprietate și care nu fac parte din sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, excluzând activele care au fost obținute gratuit, prin donații sau prin alte surse nerambursabile;
- h) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care fac parte din sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare ale entității specializate a autorității publice locale care asigură gestiunea directă a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- i) nivelului redevenței;
- j) cheltuielilor privind impozitele și taxele;
- k) altor cheltuieli operaționale;
- l) nivelului de rentabilitate.

Prin urmare art.35 din Legea nr. 303/2013 prevede alte categorii de tarife reglementate care trebuie să fie incluse în Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate.

Diferențele între Metodologia în vigoare și proiectul noii Metodologii depășesc 30% din metodologia în vigoare, unele prevederile se schimbă conceptual, prin urmare nu este oportun de a modifica Metodologia în vigoare, dar de a elabora o nouă Metodologie. Suplimentar la modificările esențiale de concept au mai fost aduse îmbunătățiri, precum simplificarea unor formule, introducerea unor noțiuni noi pentru a fi mai clară aplicarea prevederilor metodologice etc.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Probleme date țin de eșecul reglementării și au apărut odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.322/2018 iar în lipsa intervenției adică în lipsa elaborării proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, nu se va include în componența tarifului a cheltuielilor pentru redevență, care constituie plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii, precum și a plății pentru procurarea contoarelor și instalarea acestora la consumatori.

Ca efect al lipsei intervenției operatorii nu vor putea include în tarif toate cheltuielile reale. Infrastructura sectorului dat implică costuri curente cât și costuri de capital, ceea ce necesită mecanisme de finanțare și de mentenanță a serviciului dat. Astfel, Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate trebuie să îmbunătățească eficiența serviciului, deoarece acestea trebuie să facă față incertitudinilor și schimbărilor care au loc în cadrul mediului intern organizațional, economic, investițional și juridic. Conform principiilor stipulate în Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prin tarif se acoperă toate consumurile și cheltuielile justificate ale operatorului pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltare, renovare și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Proiectul Metodologiei în cauză prevede acoperirea tuturor cheltuielilor justificate ale operatorului pentru desfășurarea activității eficiente adaptată modificărilor la Legea nr.303/2013.

Se prevede că în Metodologia în cauză se vor menține unele prevederi ale Metodologiei aprobate prin Hotărârea nr.741 din 18.12.2014 , stabilindu-se costurile de bază pentru perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani și ajustarea ulterioară a costurilor respective, pentru următorii ani

de valabilitate, în funcție de indicele prețurilor de consum și în dependență de dezvoltarea rețelelor de apă și de canalizare.

Se prezintă tabelul de analiză pentru anul 2018, unde poate fi observat că pentru majoritatea operatorilor, tarifele actuale nu le acoperă cheltuielile.

Anul 2018												
Nr. crt.	Denumirea întreprinderii	Rezultatul din activitatea operațională (mii lei)	Rezultatul din alte activități (mii lei)	Profit net (pierdere) (mii lei)	Lungimea apeductelor și rețelelor de apă, km	Lungimea totală a rețelelor de canalizare, km	Volumul de apă necesar (captat și procurat), mii m ³	Volumul de apă potabilă furnizat, mii m ³	Volumul de apă tehnologică furnizată, mii m ³	Consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, mii m ³	Consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, (raportat la volumul total de apă captată și procurată) %	Volumul apelor uzate deversate în rețele publice de canalizare, mii m ³
1	S.A. "Apă-Canal Chișinău"	29414,84	3725,36	33140,2	1931,29	1113,27	68670,9	43461	1361,7	23848,2	34,73%	41299,8
2	Î.M. "Regia Apă-Canal" Bălți	-24209	-272,6	-24481,6	241,80	0,00	10729,6	4179,7	0	6549,9	61,05%	0
3	Î.M. "Apă-Canal" Cantemir	-409,9	0	-409,9	56,40	10,80	218,23	144,4	0	73,83	33,83%	66
4	SRL Gtorin Inginering	2400	0	2400	0,00	151,20	0	0	0	0		8316,1
5	Î.M. "Apă-Canal" Cahul	291,7	673,6	965,3	103,60	51,50	2712,5	1097,8	0	1614,7	59,53%	785
6	Î.M. "Apă-Canal" Ungheni	1776,8	72,1	1848,9	137,50	66,00	1706,3	1206,6	0	499,7	29,29%	800,1
7	Î.S.I. "Acva-Nord" Soroca	17299,3	-0,9	17298,4	73,70	0,00	12694,1	12408,9	0	285,2	2,25%	0
8	Î.M. "Regia Apă-Canal" Orhei	-1786,53979	5363,576	3577,03621	293,90	97,63	1499,415	947,411	0	552,004	36,81%	929,926
9	Î.M. "Apă-Canal" Vulcănești	219	0	219	49,20	17,60	247,1	164,5	0	82,6	33,43%	52
10	S.A. "O.R. Apa Canal" Hîncești	68,4	0,2	68,6	133,04	26,70	554,5	323,5	0	231	41,66%	207,3
11	Î.M. "Apă-Canal" Ștefan Vodă	-294	-3	-297	45,80	24,60	197,3	154	0	43,3	21,95%	106,2
12	Î.M. "Apă-Canal" Telenesti	-601,2	585,7	-15,5	27,60	36,20	197,7	98,1	0	99,6	50,38%	121,7
13	Î.M. "Apă-Canal" Anenii Noi	-1365,5	1026,9	-338,6	69,90	93,40	513,2	290,9	0	222,3	43,32%	132,3
14	S.A. "Service-Commale" Florești	-816,344	1826,388	1010,044	315,90	39,90	752,19	535,196	0	216,994	28,85%	226,054
15	Î.M. "Apă-Canal" Căușeni	87,028	26,18	113,208	94,20	44,90	401,23	259,09	0	142,14	35,43%	162,53
16	Î.M. "Apă-Canal" Taraclia	-1362,1	0	-1362,1	57,80	13,40	471,8	229,4	0	242,4	51,38%	127,5
17	Î.M. "Apă-Canal" Drochia	-1137,6	0	-1137,6	70,50	45,50	722,825	362,6	0	360,225	49,84%	266,32
18	Î.M. "Apă-Termo" Ceadr-Lunga	-3321,1	3391,4	70,3	248,70	83,60	680,6	361,5	0	319,1	46,89%	248,4
19	S.A. "Regia Apă-Canal Soroca"	-4450,9	0	-4450,9	75,30	53,40	1511,3	782,6	0	728,7	48,22%	471,2
20	Î.M. "GC Rîșcani"	2044,6	0	2044,6	58,90	20,70	312,3	237,1	0,1	75,1	24,05%	111,4
21	Î.M. "Apă - Canal" Leova	-2421,6	1884,6	-537	55,60	24,20	343,2	230,6	0	112,6	32,81%	113,4
22	Î.M. "RCL" Cricova	1757,1	-1438,6	318,5	24,60	14,90	429	272,2	0	156,8	36,55%	233
23	Î.M. "Apă - Canal Ocnîța"	-722,5	514,5	-208	35,40	4,60	100,9	75,3	0	25,6	25,37%	48,9
24	Î.M.D.P. "Apă - Canal" Singerei	29,2	0	29,2	50,50	15,80	441,3	254,7	0	186,6	42,28%	126,4
25	Î.M. "GCL" Briceni	-884,8	202,3	-682,5	47,10	30,00	223,5	148,9	0	74,6	33,38%	126,6
26	Î.M. "DPGCL Fălești"	-949,3	-25,1	-974,4	44,70	31,80	488,9	309,42	0	179,48	36,71%	212,59
27	Î.M. "Servicii Publice" Cimișlia	-499,207	0	-499,207	83,90	26,60	601,42	289,38	0	312,04	51,88%	100,28
28	Î.M. "SU - Canal" Comrat	-4105,76	2227,86	-1877,9	126,70	41,74	1361,2	503	0	858,2	63,05%	296,6
29	Î.M. "Servicii Com.Loc." Rezina	-930,4	0	-930,4	35,00	26,00	478,5	257,4	0	221,1	46,21%	191,3
30	Î.M. "Comunservicii" Criuleni	-681,25	-0,04	-681,29	59,54	24,00	431,2	180,1	0	251,1	58,23%	88,6
31	Î.M. "Gospod.Com.Loc." Călărăși	3439	-737,4	2701,6	64,00	44,70	485,33	283,46	0	201,87	41,59%	448,17
32	Î.M. "AQUA Basarabeasca"	-695,8	0	-695,8	24,60	0,00	243,5	110,9	0	132,6	54,46%	0
33	Î.M. "SC Glodeni"	-654,5	0	-654,5	34,90	18,20	217,5	145,5	0	72	33,10%	93,6
34	SRL "Făcia" Cimișlia	0	0	0	0,00	0,00	0	0	0	0		0
35	Î.M. "Apa Canal" Strășeni	1501	0	1501	82,00	42,10	1183,7	349,7	0	834	70,46%	187,2
36	Î.M. "Apa Canal" Edineț	-14384,2	0	-14384,2	118,20	52,70	1363,8	381,5	0	982,3	72,03%	358,4
37	S.A. "Apa Canal Nisporeni"	-994,3	-1626,2	-2620,5	121,20	34,00	322,88	231,28	0	91,6	28,37%	113,4
38	S.A. "Apa Canal Basarabeasca"	-584,9	-53,3	-638,2	34,60	16,30	267,8	86,8	0	181	67,59%	85,4
39	Î.M. "Apa-Canal Măgdecești"	-523,762	0	-523,762	33,60	21,40	131,196	118,214	0	12,982	9,90%	57,785
40	S.R.L. "Petcom-Lux"	115,1	0	115,1	28,67	0,00	60,6	59	0	1,6	2,64%	0
41	S.R.L. "AQUASOL"	-1,95	0	-1,95	0,00	0,00	0	0	0	0		0
42	S.R.L. "Izvor Cristalini"	56,2	0	56,2	5,41	0,00	9,4	9,15	0	0,25	2,66%	0

Analizând tabelul, se constată că marea majoritate a operatorilor înregistrează pierderi din activitatea operațională, astfel în cazul lipsei intervențiilor aceasta poate duce la pierderi mai mari din an în an, fără ca operatorii să dispună de resurse pentru a aduce îmbunătățiri serviciului de alimentare cu apă și de canalizare. Unii operatori avînd riscul de a fi declarați insolvăbili, cum este cazul operatorului Apă Canal din Basarabeasca.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Temeiul juridic pentru elaborarea proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate constituie art. 7, alin. (2), lit. e) a Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, modificată prin Legea nr. 322 din 30.11.2018, care prevede că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică asigură elaborarea reglementării respective.

Actualmente, la determinarea tarifelor este aplicată Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate aprobată prin Hotărârea nr.741 din 18.12.2014. Metodologia dată a fost elaborată conform cerințelor și prevederilor stabilite în Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, fără modificările ulterioare.

Urmare a adoptării și intrării în vigoare a Legii nr. 322 din 30.11.2018 privind modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, se constată curențe între prevederile Metodologiei în vigoare și prevederi Legii nr.303/2013 cu modificările ulterioare.

În conformitate cu art.II alin. 3 din Legea nr. 322 din 30.11.2018 pentru modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică urma să aducă actele sale normative în concordanță cu modificările adoptate.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivele intervenției constă în aducerea cadrului secundar în concordanță cu prevederile Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările ulterioare, care va asigura aprobarea unui tarif, prin care va oferi operatorului posibilitatea de a acoperi consumurile și cheltuielile sale justificate necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea ”a nu face nimic” presupune neelaborarea proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate. Astfel, lipsa de intervenție a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică va determina reglementarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de un cadru juridic depășit care ține de determinarea, aprobarea și aplicarea a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, astfel încălcând exigențele impuse de Lege.

În cazul în care, nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate poate surveni una din următoarele situații:

a) tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare ar putea fi contestate, pe motiv că nu există bază normativă și, respectiv, nu sunt respectate exigențele impuse de Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Astfel, desfășurând activitatea în conformitate cu tarifele neajustate la cheltuielile reale, suportate la furnizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, operatorii vor suporta pierderi financiare (în cazul creșterii costurilor și prețurilor de procurare a materialilor și a energiei electrice necesare pentru desfășurarea activității).

b) inexistența prevederilor în Metodologiei care ar permite determinarea aprobarea, și aplicarea tarifelor pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, nu va permite

aprobarea tarifelor pentru aceste servicii la nivel care va acoperi costurile necesare și justificate pentru furnizarea de către operatori a serviciilor fiabil și în mod continuu;

c) între ANRE și autoritățile administrației publice locale vor apărea probleme ce țin de determinarea, aprobarea și aplicarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de regiune, municipiu, raion și oraș;

d) vor apărea probleme între consumatori și operatori, în deosebi consumatorii casnici care dețin apartamente în blocurile locative, referitoare la tariful de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, care vor solicita operatorilor să respecte prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare;

e) operatorii, consumatorii, autoritățile administrației publice locale se vor adresa Parlamentului, Guvernului cu demersuri prin care vor solicita luarea de măsuri pentru a fi respectată legea de către organul de reglementare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate nu aduce modificări radicale care să schimbe modalitatea de determinare a tarifelor, multe din cheltuieli fiind aceleași ca în Metodologia în vigoare, ca de exemplu : cheltuieli pentru energia electrică, cheltuieli materiale, cheltuieli legate de procurarea apei de la alte persoane, cheltuieli de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare, cheltuielile administrative și de distribuție fiind unificate ca un articol de cheltuieli etc.

Urmare a modificării Legii nr.303/2013 a apărut necesitatea de a ajusta unele articole de cheltuieli pentru a putea fi aplicate modificările din lege, precum determinarea amortizării, recuperarea redevenței, includerea cheltuielilor pentru achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici.

Cu referire la cheltuielile pentru achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici este necesar de menționat că conform art.29 alin.4) din Legea nr.303/2013, contractarea directă și instalarea contoarelor se va realiza conform planului de investiții. Astfel se va asigura transparența și previzibilitatea privind numărul de contoare necesare de a fi instalate și recuperarea cheltuielilor pentru instalarea acestora.

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate urmează să introducă mai multe prevederi noi, și anume:

- includerea în componența tarifului a cheltuielilor pentru redevență, care constituie plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii, precum și a plății pentru procurarea contoarelor și instalarea acestora la consumatori. Totodată, se va modifica determinarea cheltuielilor privind amortizarea pentru imobilizări în dependență de dreptul de proprietate;

- urmare a modificării Legii nr.303/2013 și anume art.29 alin.4) lit.b), prin care a fost prevăzută excluderea tarifului distinct și suportarea de către operator a cheltuielilor pentru contoare, este necesar de a defini în Metodologie articolul dat de cheltuieli (cheltuieli privind achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici) pentru a avea o transparență în implementarea acestei modificări și pentru a susține procesul de contractare directă;

- includerea formulei de determinare a tarifului pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii;

- urmare a modificării regimului juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, se impune necesitatea de a modifica modalitatea de determinare a rentabilității;

- cheltuielile materiale, cheltuielile cu personalul, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare, cheltuielile de distribuție și administrative au fost grupate în cheltuieli de bază, ce constituie prima etapă de avizare/aprobare a tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

- s-a reglementat modul de stabilire a coeficientului de complexitate de ramură în dependență de pierderile tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă;

- s-a ajustat formula de recuperare prin tarif a cheltuielilor ce țin de achitarea taxei pentru apă, întrucât ar oferi operatorului posibilitatea de a acoperi cheltuielile sale justificate necesare pentru desfășurarea activității reglementate.

Conform principiilor stipulate în Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prin tarif se acoperă toate consumurile și cheltuielile justificate ale operatorului pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltare, renovare și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Metodologia în cauză prevede acoperirea tuturor cheltuielilor justificate ale operatorului pentru desfășurarea activității eficiente.

Urmare a argumentelor aduse în avizele primite cu referire la determinarea rentabilității, s-a propus determinarea rentabilității în mărime procentuală față de cheltuielile operatorului agreeate în scopuri tarifare.

Punerea în aplicare a Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, nr. 303 din 13.12.2013 în redacție nouă modifică esențial abordarea legată de stabilirea tarifelor la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și evacuare a apelor uzate, inclusiv stabilirea concretă a tarifelor prestate de operatorii sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, a principiilor de desfășurare a activităților în sectorul public de alimentare cu apă și de canalizare, a costurilor și cheltuielilor ce sunt suportate de către operatori și urmează a fi incluse în tarife, inclusiv a costurilor pentru procurarea, verificarea metrologică, exploatarea, reparația și înlocuirea contoarelor de apă pentru consumatorii casnici.

Cu privire la tarifele la serviciile prestate de către operatorii sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare este necesar de precizat că conform Legii privind serviciul public de apă și de canalizare urmează a fi aprobate următoarele tarife:

- a) tarife pentru serviciul de alimentare cu apă potabilă;
- b) tarife pentru serviciul de alimentare cu apă tehnologică;
- c) tarife pentru serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate.
- d) tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

Totodată, este necesar de a stabili concret principiile de calculare a tarifelor astfel încât operatorii să optimizeze costurile, să fie asigurate premisele pentru efectuarea de investiții necesare pentru dezvoltare, renovare și modernizare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru a asigura că serviciile sunt furnizate la eficiență maximă și costuri minime și în tarife să nu fie incluse cheltuieli care nu sunt justificate.

Metodologia respectivă va stabili:

a) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;

b) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă;

c) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;

d) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii;

e) modul de separare a consumurilor, cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate de către operatori;

f) componența și modul de determinare a cheltuielilor aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g) modul de determinare și aprobare a cheltuielilor de bază, și modul de actualizare a acestora pentru ceilalți ani din ciclul alternat de 5 ani consecutivi;

h) metoda de calculare a rentabilității;

i) metoda de repartizare a cheltuielilor comune ale întreprinderii între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

O opțiune alternativă nu poate fi identificată deoarece este necesar de a fi operate noile modificări ale Legii nr. 303/2013, și de a fi incluse acele schimbări și în Metodologia nouă.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

- Legislația secundară nu va fi adusă în concordanță cu legislația primară;
- Va exista o Metodologie de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate care va fi în contradicție cu Legea nr.303/2013;
- Nu vor fi reflectate în tarif cheltuielile ce țin de redevență, modul de recuperare prin tarif a cheltuielilor ce țin de achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici;
- Nu va fi reglementat modul de calculare a tarifului pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, etc.

În lipsa Metodologiei, elaborate în corespundere cu prevederile Legii nr. 303, tarifele aprobate ar putea fi contestate, pe motiv că nu bază normativă nu corespunde Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv, nu sunt respectate exigențele impuse de Lege și tarifele nu includ costurile justificate, suportate de operatori pentru prestarea serviciilor publice. Astfel, desfășurând activitatea în conformitate cu tarifele neajustate la cheltuielile justificate, suportate la furnizarea serviciilor publice, operatorii vor suporta pierderi financiare (în cazul creșterii cheltuielilor la materiale și alte costuri suportate), ce ar duce la sistarea activității din partea operatorilor;

Nu se vor efectua investiții necesare în dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare (construcția noilor rețele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau renovarea celor existente) în rezultat se va înrăutăți calitatea serviciilor furnizate prin apariția întreruperilor neplanificate și a numărului celor planificate pentru reparația rețelelor respective.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea data constă în elaborarea Proiectului Metodologiei menționate în scopul ajustării formulei de calcul și includerea în determinarea tarifului a unor componente noi, prevăzute în conținutul Legii nr. 303/2013.

Intervenția dată va asigura instituirea unei politici unice și un tratament echitabil și nediscriminatoriu față de toți titularii de licențe care desfășoară activități reglementate de Agenție.

Elaborarea și aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care întrunește standardele de calitate necesare pentru adoptarea unor astfel de acte normative.

Astfel, determinarea și aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare potrivit principiilor și criteriilor prestabilite într-un act normativ, se bazează pe cerințele legii și ținând cont de posibile abuzuri din partea operatorilor de a include în tarife cheltuieli necesare și nejustificate, în raport cu consumatorii.

Totodată, elaborarea acestei Metodologii va satisface și interesul public în sensul că prin stabilirea tarifelor în baza costurilor justificate și necesare operatorilor pentru a furniza serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, va conduce la eficientizarea activității operatorilor și astfel operatorii vor desfășura activitatea la costuri minim, după cum este prevăzut de Lege.

Din punct de vedere al transparenței, în proiectul Metodologiei se preconizează stabilirea în mod exhaustiv, transparent și obiectiv a principiilor și metodelor de determinare a tarifelor, inclusiv a determinării cheltuielilor separat, pe fiecare tip de activitate desfășurată ce va da posibilitate determinării corecte a tarifelor.

Ca urmare, vor fi create condiții prielnice, transparente pentru operatori, de stabilire a tarifelor pentru una și aceeași categorie de consumatori bazate pe principiul costului real, necesar pentru captarea, tratarea, transportul, distribuția și furnizarea apei potabile, a apei tehnologice și pentru prestarea serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, condiții pentru atragerea investitorilor în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Prevederile noii Metodologii vor fi pasibile de a satisface și interesul public în sensul că, pe termen lung, prin determinare corectă a tarifelor vor fi reduse costurile unitare și pierderile de apă din rețelele publice de alimentare cu apă, vor fi optimizate cheltuielile operatorilor și îmbunătățite calitatea și fiabilitatea de aprovizionare a consumatorilor cu apă potabilă, apă tehnologică, inclusiv a consumatorilor – agenți economici.

Astfel, elaborarea Metodologiei corespunde principiului proporționalității intereselor societății și protecției intereselor întreprinzătorilor, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii.

Totodată, infrastructura propice este pasibilă de a contribui la atragerea investițiilor autohtone și străine pe toate piețele din Republica Moldova, fapt care va avea impact benefic asupra întregii economii naționale.

Impactul valoric al acestor modificări nu poate fi estimat, din prisma celor expuse mai sus și din considerentul că nivelul redevenței va fi stabilit în contractul de delegare între autoritatea administrației publice locale și operator. Însă, putem menționa că conform instrumentului-”redevența”, autoritățile publice locale dispun de posibilitatea de a estima necesarul de resurse pentru operator pentru menținerea, dezvoltarea rețelelor corelată cu capacitatea de plată a consumatorilor.

Urmare a argumentelor aduse în avizele primite cu referire la determinarea rentabilității, s-a propus determinarea rentabilității în mărime procentuală față de cheltuielile operatorului agreate în scopuri tarifare.

Costuri:

- cheltuieli aferente implementării de către operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nu sunt estimate.
- cheltuieli legate de instruirea personalului operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, de asemenea nu se identifică. Este evident, că în cadrul unei întreprinderi, în special a celei care prestează servicii de interes public, instruirea continuă a personalului face parte din activitățile curente;
- sunt estimate cheltuieli doar la publicarea Metodologiei respective.

Beneficii:

- intervenția statului va avea impact asupra tuturor operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și asupra tuturor consumatorilor serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare din țară.
- nu va afecta negativ activitatea operatorilor din sector, întrucât aceștia vor avea posibilitatea să-și acopere costurile suportate la desfășurarea activităților autorizate și de a obține o rată rezonabilă de rentabilitate;
- concretizarea unor aspecte de determinare a consumurilor și cheltuielilor, reieșind din prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare condiții de divizare a activităților, de divizare corectă a acestora între diferite servicii furnizate de operator

Impact asupra TARIFELOR:

O parte din prevederile proiectului de Metodologiei comparativ cu Metodologia în vigoare, vor avea impact asupra tarifului aplicat consumatorilor, unele măsuri vor duce la creșterea tarifelor cum ar fi includerea cheltuielilor pentru achiziționarea contoarelor, altele vor avea impact neutru fie în creștere (stabilirea redevenței), iar altele ar putea duce la scăderea tarifelor comparativ cu tarifele potențiale (implementarea tarifelor pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, tarif unic pentru aria de deservire în cazul operatorilor regionali).

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a eliberat licențe pentru 44 de operatori din domeniul activității de alimentare cu apă și de canalizare, care întrunesc condițiile prevăzute de art.32 din Legea nr. 303/2013.

Din toți operatorii licențiați, doar unii au depus solicitări de examinare a cheltuielilor de bază și a tarifelor. Urmare a modificării Legii nr.303/2013, operatorii vor fi obligați anual să solicite determinarea, actualizarea cheltuielilor de bază și a tarifelor, a se vedea art.15 alin.1) lit.h din Legea nr. 303/2013.

Se prezintă următorul tabel privind tarifele avizate sau aprobate, după caz de Agenție.

Operator	Seria si nr licenței	Aprovizionare cu apă		Servicii de canalizare		Temei	
		Populație	Agenți economici	Populație	Agenți economici		
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	Seria AC nr.000514 din 29.05.2015	8,65	13,29	2,04	11,17	Hotărâre ANRE nr.203/2017 dir 19.05.2017	
I.M. "Apă-Canal" Cahul	Seria AC nr.000526 din 30.07.2015	13,87	22,45	5,96	15,3	Hotărâre ANRE nr.374/2017 dir 28.09.2017	
I.M. "Apă-Canal" Ungleni	Seria AC nr.000527 din 30.07.2015	13,4	22,15	7,07	16,32	Hotărâre ANRE nr.202/2017 dir 19.05.2017	
S.A."Operator Regional Apă-Canal Hîncești"	Seria AC nr.001203 din 04.09.2015	18,4	50,28	7,35	23,51	Hotărâre ANRE nr.399/2019 dir 01.11.2019	
I.M. "Apă-Canal" Ștefan Vodă	Seria AC nr.000538 din 02.10.2015	18,96	48,74	11,75	24,5	Hotărâre ANRE nr.399/2019 dir 01.11.2019	
I.M. "Apă-Canal" Telenești	Seria AC nr.000543 din 20.10.2015	15	46,5	9	22,7	Decizia Consiliului orașenesc n din 19.04.2017. Tarife medii av prin HANRE nr.139/2017 din 27.03.2017	
						Tarifele medii avizate de ANRE prin HANRE nr.275 din 19.07.2019 (SAP - 20,77 lei/m2 si SC - 15,30 lei/m2)	
I.M. Apă-Canal" Singerei	Seria AC nr.000567 din 18.01.2016	11	Alti consumatori - 35,23	7	Alti consumatori -24,86	Tarifele medii avizate de ANRE HANRE nr.140 din 26.04.2019. Tarife medii av prin HANRE nr.139/2017 din 21.06.2019	
						Tarifele medii avizate de ANRE prin HANRE nr.140 din 26.04.2019 (SAP - 12,13 lei/m2 si SC - 10,94 lei/m2)	
I.M "Direcția Prod.Gosp.Loc." Fălești	Seria AC nr.000574 din 05.02.2016	16,75	35,2	16,4	30,96	Hotărâre ANRE nr.283/2018 dir 05.10.2018	
I.M "Aqua Basarabeasca"	Seria AC nr.000580 din 12.02.2016	Tarifele medii avizate de ANRE prin HANRE nr.349 din 20.09.2019 (SAP - 18,70 lei/m2)					
I.M "Servicii Comunale" Glodeni	Seria AC nr.000587 din 26.02.2016	16,09	54,83	13,83	52,99	Hotărâre ANRE nr.320/2019 dir 16.08.2019	
SA "Apă Canal" Nisporeni	Seria AC nr.000609 din 21.07.2016	Tarifele medii avizate de ANRE prin HANRE nr.276 din 19.07.2019 (SAP - 22,62 lei/m2 si SC - 22,17 lei/m2)					
I.M "Apă Canal" Basarabeasca	Seria AC nr.000618 din 19.09.2016	20	36	14,9	34	Hotărâre ANRE nr.321/2019 dir 16.08.2019	
						Tarifele medii avizate de ANRE prin HANRE nr.161 din 23.05.2019 (SAP - 21,92 lei/m2 si SC - 20,15 lei/m2)	

Urmare a examinării solicitărilor operatorilor, s-au observat abordări diferite privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară, unele mijloace fixe/rețele fiind reflectate în capitalul statutar, unele nu au fost deloc luate la evidență, unele sunt reflectate la extrabilanț ș.a. Prin urmare, recuperarea prin tarif a cheltuielilor privind amortizarea nu este similară la toți operatorii.

Impactul valoric al acestor modificări nu poate fi estimat, din prisma celor expuse mai sus și din considerentul că nivelul redevenței va fi stabilit în contractul de delegare între autoritatea administrației publice locale și operator. Însă, putem menționa că conform instrumentului- "redevență", autoritățile publice locale dispun de posibilitatea de a estima necesarul de resurse pentru operator pentru menținerea, dezvoltarea rețelelor corelată cu capacitatea de plată a consumatorilor.

Se prezintă un calcul selectiv, cu componentele de cheltuieli care au fost modificate/introduse în proiectul de Metodologie. După cum a fost menționat, nivelul redevenței reprezintă o variabilă care v-a fi stabilită de autoritățile administrației locale în contractul de delegare, prin urmare pentru simularea calculului aceasta nu poate fi determinată cu exactitate.

		CAI		RENTAB			REDEVENȚA		TOTAL		VOLUME mii m3	IMPACT TARIF Varianta % la cheltuieli
		TARIF	Proiect Metod	TARIF	Varianta (cheltuieli *)		TARIF	Proiect Metod	TARIF	Varianta % la cheltuieli		
					3%	rentab						
ACC 2018	SA	39 536,38	11 949,64	16 911,59	386 983,17	11 609,50	0,00	0,00	56 447,97	23 559,14	42 759,75	-0,77
	SC	14 717,14	4 559,03	4 287,42	147 612,76	4 428,38	0,00	0,00	19 004,56	8 987,41	40 273,34	-0,25
Glodeni 2019	SA	0,00	0,00	0,00	3 095,70	92,87	0,00	0,00	0,00	92,87	145,00	0,64
	SC	0,00	0,00		2 056,90	61,71		0,00		61,71	93,00	0,66
BASARABEASCA 2019	SA	31,30	0,00	25,00	1 877,40	56,32	0,00	0,00	56,30	56,32	86,80	0,00
	SC	46,30	0,00	12,70	1 708,40	51,25	0,00	0,00	59,00	51,25	85,40	-0,09
Fălești 2018	SA	55,60	13,93	9,00	5 372,40	161,17	0,00	0,00	64,60	175,10	286,00	0,39
	SC	50,20	50,14	6,00	3 712,60	111,38	0,00	0,00	56,20	161,52	191,90	0,55

Analizînd tabelul dat, se poate observa care ar fi impactul aproximativ asupra tarifelor. Simularea dată s-a făcut considerînd că redevența nu este cunoscută. Astfel la unii operatori ar duce la majorarea tarifelor, la alții ar duce la micșorare.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu au fost analizate opțiuni alternative

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Prin instituirea reglementării Metodologiei respective, nu au fost identificate careva riscuri care ar duce la eșecul implementării actului dat, din contra vor fi stipulate expres prevederi care ar aduce claritate în partea ce ține de plata de către operator a redevenței, precum și instalarea apometrelor din contul operatorilor.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costuri de conformare pentru întreprinderi nu sunt înregistrate.

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate va avea impact asupra determinării și calculării tarifului în cadrul organizării propriu-zise a activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea selectată a fost de a elabora Metodologia, cerință impusă de noile modificări la Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Beneficiile intervenției statului va avea impact asupra tuturor operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și asupra tuturor consumatorilor serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare din țară. Mai mult ca atât, intervenția respectivă nu va afecta negativ activitatea operatorilor din sector, întrucât aceștia vor avea posibilitatea să-și acopere costurile suportate la desfășurarea activităților autorizate și de a obține o rată rezonabilă de rentabilitate. Nu în ultimul rând, concretizarea unor aspecte ce țin de determinare a consumurilor și cheltuielilor, reieșind din prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare condiții de divizare a activităților, de divizare corectă a acestora între diferite servicii furnizate de operator.

Operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nu vor înregistra cheltuieli aferente implementării acestei Metodologii. Cheltuielile legate de instruirea personalului operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, de asemenea nu se identifică. Este evident, că în cadrul unei întreprinderi, în special a celei care prestează servicii de interes public, instruirea continuă a personalului face parte din activitățile curente.

Vor fi estimate cheltuieli doar la publicarea Metodologiei respective.

5. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

a) *Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare*

Întru realizarea sarcinii respective va fi necesar de elaborat proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, având ca temei juridic art. 7, alin. (2), lit. e) a Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, modificată prin Legea nr. 322 din 30.11.2018, care prevede că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică asigură elaborarea reglementării respective.

Urmare a modificării art.15 alin.1) lit.h din Legea nr.303/2013, operatorii vor fi obligați anual să solicite determinarea, actualizarea cheltuielilor de bază și a tarifelor, astfel implementarea prevederilor metodologice va putea fi monitorizată continuu. Totodată, operatorii licențiați prezintă rapoarte trimestriale și lunare Agenției, astfel activitatea financiară a operatorilor va fi analizată dacă au adus plus valoare noile rigori ale legii sectoriale.

Prezenta intervenție nu necesită schimbări instituționale.

b) *Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea*

Indicatorii de performanță în baza cărora va fi efectuată monitorizarea:

- furnizarea/prestarea fiabilă și continuă consumatorilor a serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă și/sau apă tehnologică, a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate în condiții de siguranță și cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

- îmbunătățirea situației financiare ale operatorilor, pentru a evita situațiile de insolvabilitate și de faliment;

- respectarea indicatorilor de performanță stabiliți în Regulamentul – cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare;

- respectarea de către operatorii titulari de licență a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate;

- suportarea de către consumatori doar a cheltuielilor justificate, minim necesare operatorului pentru captarea, tratarea, filtrarea, pomparea, transportul, înmagazinarea și distribuția apei, colectarea, transportul, epurarea și evacuarea apelor uzate;

- desfășurarea activităților reglementate la maximă eficiență, ce ar oferi operatorului posibilitatea de a recupera cheltuielile sale justificate, necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare și obținerea unei rentabilități rezonabile;

- nivelul de transparență în procesul de reglementare a tarifelor.

c) *Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea*

Impacturile vor fi simțite o dată cu aprobarea acestei Metodologii și aplicarea acesteia de către operatori.

Totodată, operatorii urmează să prezinte anual spre avizare și aprobarea tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate.

E necesar de menționat că impactul prevederii din Legea nr.303/2013 privind regimul juridic al a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, care se vor regăsi în Metodologie prin amortizare și redevență, va fi resimțit o dată cu implementarea Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Conform Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice, pînă în data de 31 decembrie 2022, ministerele, alte autorități ale administrației publice centrale și locale, vor asigura, conform competenței, efectuarea lucrărilor de inventariere, delimitare, formare, aprobare și înregistrare a bunurilor imobile. Prin urmare, redevența va fi inclusă în tarif după ce va fi efectuată delimitarea proprietății publice și va fi prevăzută în Contractul de delegare a gestiunii

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a informat părțile interesate de elaborarea prezentei Metodologii prin faxogramă (nr.03/770 din 20.06.2019) despre inițierea consultării publice a Analizei Impactului de Reglementare și a Proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate. Astfel, părțile interesate sunt Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului, Agenția pentru Protecția Consumatorilor, Asociația Patronală a Serviciilor Publice din Republica Moldova, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Consiliul Concurenței, S.A. „Apă-Canal Chișinău”, Asociația Întreprinderilor de Alimentare cu Apă și Canalizare ”Moldova Apă – Canal” (AMAC).

Asociația AMAC activează din anul 2000 ca societate benevolă necomercială a întreprinderilor prestatoare de servicii de alimentare cu apă și de canalizare din Republica Moldova.

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate a fost plasat pe pagina web a Agenției și poate fi accesat de părțile interesate.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În elaborarea Metodologiei respective a fost respectate toate rigorile Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, precum și prevederile Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, Legii nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică. Metodologia respectivă a fost consultată cu toate părțile interesate recepționându-se propuneri și recomandări, care au stat la baza Sintezelor recomandărilor.

Toate obiecțiile și propunerile au fost examinate de către Agenție, luându-se în considerație la îmbunătățirea Proiectului Metodologiei. După examinarea propunerilor și a obiecțiilor, Agenția va convoca ședințe de lucru pentru a discuta unele sugestii, cu identificarea de soluții rezonabile, acceptate de părțile implicate.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Toate părțile interesate au înaintat recomandările sale, care au fost analizate minuțios. Acceptarea, acceptate parțial, apoi ală sau respingerea propunerilor înaintate de către operatori și alte entități a fost efectuată prin prisma reglementărilor prevăzute în Legea nr. 303/2013.

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a comunicat lipsa de obiecții și propuneri.

Consiliul Concurenței a menționat de a include în calculul tarifelor a cheltuielilor ce țin de instalare contoarelor de apă , aceste cheltuieli însă sunt deja prevăzute în Metodologie.

Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nu are obiecții sau propuneri.

Ministerul Finanțelor a avut recomandări privind utilizarea noțiunilor pe parcursul textului.

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului a avut comentarii la formule, pentru a le simplifica, a propus unele reformulări.

Asociația Patronală a Serviciilor Publice din Republica Moldova a avut comentarii la aplicarea art.26 din Legea nr.303/2013, însă Metodologia nu va putea conține reglementări ce contravin Legea nr.303.

Avizul S.A. „Apă-Canal Chișinău” s-a referit la noțiuni, optimizarea formulărilor, redacțional ajustări, modificarea componentelor cheltuielilor cu personalul, modificarea bazei de calcul a amortizării, rentabilității etc. Majoritatea propunerilor au fost acceptate, unele modificări totuși nu au putut fi luate în considerație din cauza principiului suportării cheltuielilor minime necesare și pentru a nu admite interpretări la aplicarea prevederilor metodologice.

Asociația reprezentativă a operatorilor din domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare AMAC a prezentat avizul pe data de 25.11.2019 în care a stipulat că susține propunerile parvenite de la S.A. „Apă-Canal Chișinău” .

Alte părți interesate nu și-au propus opinia la proiect, nu au înaintat careva obiecții.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	1		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	1		
competitivitatea afacerilor	1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	1		
concurența pe piață	1		
activitatea de inovare și cercetare	1		
veniturile și cheltuielile publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	2		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	1		
situația social-economică în anumite regiuni	1		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	1		
Social			

gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	1		
condițiile și organizarea muncii	1		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
			Anexe